ที่ระยอง
เลขรับ ๗๗๐
วันที่ ๑๕ ส.ค. ๒๕๖๑
เวลา ..... น.

ที่ มท ๐๘๐๑.๓/ว๑๗๖

ถึง สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด ทุกจังหวัด

ด้วยสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้จัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เช่น สรุปย่อคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สรุปข้อร้องเรียนของคณะอนุกรรมการพิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียน สรุปข้อหารือของอนุกรรมการตอบข้อหารือตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของทางราชการ เป็นต้น

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเห็นว่า เอกสารดังกล่าวจะเป็นประโยชน์ต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการนำไปใช้ประกอบการปฏิบัติหน้าที่ในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่างๆ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ต่อไป จึงขอความอนุเคราะห์เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ และผู้ที่สนใจทั่วไปทราบต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
๙ สิงหาคม ๒๕๖๑

เรียน ท้องถิ่นจังหวัดระยอง
-เพื่อโปรดทราบ

(นางเปรมวลีย์ ผดุงศรี)
กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักงานเลขานุการกรม
กลุ่มงานประชาสัมพันธ์
โทร.๐๒ ๒๔๑ ๙๐๑๖
โทรสาร.๐๒ ๒๔๑ ๙๐๑๙

(นายองอาจ นันทกิจ)
ท้องถิ่นจังหวัดระยอง ๑๕ ส.ค. ๖๑

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
เลขรับ 19886
วันที่ 7 8 ส.ค. 2561
เวลา
สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ที่ นร ๐๑๐๘/๕๗๒๙

ทำเนียบรัฐบาล กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐

๖ สิงหาคม ๒๕๖๑

สำนักงานเลขานุการกรมฯ
เลขรับที่ 12159
วันที่ - 8 ส.ค. 2561
เวลา

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. บทความเรื่อง อยากรู้ แต่ไม่อยากเข้าไปอยู่
๒. บทความเรื่อง ให้ผมไปขายที่ไหน
๓. บทความเรื่อง ขอแบบหนึ่ง สร้างแบบหนึ่ง
๔. บทความเรื่อง เรื่องอย่างนี้ ต้องเปิด
๕. บทความเรื่อง บ้านผมเดือดร้อน

ด้วยสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้จัดทำเอกสารเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เช่น สรุปย่อคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สรุปข้อร้องเรียนของคณะอนุกรรมการพิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียน สรุปข้อหารือของคณะอนุกรรมการตอบข้อหารือตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ เป็นต้น

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นว่า เอกสารเผยแพร่ดังกล่าวข้างต้นจะเป็นประโยชน์ต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการกำกับดูแลของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเพื่อนำไปใช้ประกอบการปฏิบัติหน้าที่ในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ต่อไป ในการนี้ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเผยแพร่บทความ จำนวน ๕ เรื่อง ทางสื่อต่าง ๆ ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นเพื่อส่งต่อไปยังองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบลต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมพาศ นิลพันธ์)
รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
โทร. ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘
โทรสาร ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๙๘

บทความ ๒๖/๒๕๖๑

วีระเชษฐ์ จรรยากูล

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

อยากรู้ แต่ไม่อยากเข้าไปอยู่

เมื่อพูดถึงกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการแล้ว เรารู้ว่าให้สิทธิประชาชนในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐได้ แม้แต่เรื่องอย่างนี้ที่หลาย ๆ คนอาจเข้าใจว่าไม่ได้เกี่ยวข้องอะไรกับเราเลย แต่ก็ขอได้ครับ

นายใสมีหนังสือถึงผู้บัญชาการเรือนจำกลางนครสวรรค์ ขอรายชื่อพัศดีเรือนจำจังหวัดนครสวรรค์ ผู้บัญชาการเรือนจำจังหวัดนครสวรรค์ และผู้บัญชาการเรือนจำกลางนครสวรรค์ ตั้งแต่คนแรกจนถึงคนสุดท้าย พร้อมทั้งระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งของแต่ละคน เวลาผ่านไปเรือนจำกลางนครสวรรค์มีหนังสือถึงนายใสแจ้งปฏิเสธการเปิดเผยว่า เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอให้ไม่ได้เนื่องจากเป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ นายใสจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

เรือนจำกลางนครสวรรค์มีหนังสือส่งสำเนาข้อมูลข่าวสารทั้ง ๓ รายการไปประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัย ฯ และชี้แจงว่า เรือนจำกลางนครสวรรค์มีประวัติความเป็นมายาวนานกว่า ๑๐๐ ปี เอกสารรายละเอียดการส่งมอบงานของพัศดีเรือนจำ และผู้บัญชาการเรือนจำในอดีต ระยะเวลาการดำรงตำแหน่งของแต่ละคนไม่มีการจัดทำสารบบไว้ จึงไม่มีเอกสารต้นฉบับที่จะถ่ายเอกสารให้ได้ แต่ได้จัดทำป้ายรายนามพัศดีเรือนจำจังหวัดนครสวรรค์ ผู้บัญชาการเรือนจำจังหวัดนครสวรรค์ และผู้บัญชาการเรือนจำกลางนครสวรรค์ตลอดจนระยะเวลาการดำรงตำแหน่งของแต่ละคน ไว้ที่บริเวณบันไดทางขึ้นที่ทำการเรือนจำกลางนครสวรรค์ ญาติหรือผู้ที่ไปติดต่อราชการผ่านไปผ่านมาก็เห็นได้อยู่แล้ว

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารทั้ง ๓ รายการ เรือนจำกลางนครสวรรค์ได้จัดทำเป็นป้ายรายนาม ระยะเวลาการดำรงตำแหน่งของแต่ละคนไว้ในที่เปิดเผยแล้วก็ตาม แต่เรือนจำกลางนครสวรรค์ยังจำเป็นต้องจัดทำสารบบข้อมูลและเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอของนายใส เพราะเป็นข้อมูลข่าวสารในการปฏิบัติราชการตามปกติของหน่วยงานของรัฐ และไม่มีข้อความที่เข้าลักษณะที่อาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผย ตามมาตรา ๑๕ ถึงตรงนี้ ขอให้ท่านอ่านกันให้ขึ้นใจนะครับว่า คณะกรรมการวินิจฉัย ฯ ท่านวางหลักพิจารณาการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารอย่างไร เมื่อพิจารณาถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องแล้ว จึงวินิจฉัยให้เรือนจำกลางนครสวรรค์เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับรายนามพัศดีเรือนจำจังหวัดนครสวรรค์ ผู้บัญชาการเรือนจำจังหวัดนครสวรรค์ และผู้บัญชาการเรือนจำกลางนครสวรรค์ ตลอดจนระยะเวลาการดำรงตำแหน่งของแต่ละคน พร้อมทั้งรับรองสำเนาถูกต้องให้นายใส

นายใสคงแค่อยากทราบข้อมูลนี้เท่านั้นครับ คงไม่อยากมีส่วนเกี่ยวข้องหรือเข้าไปเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับเรือนจำอย่างใกล้ชิดโดยไม่จำเป็นหรอกครับ หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หารือไปได้นะครับที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th

"เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น"

(สค ๑๘๒/๒๕๖๑)

บทความ ๒๗/๒๕๖๑
วีระเชษฐ์ จรรยากูล
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

ให้ผมไปขายที่ไหน

ขอพูดถึงเรื่องสัญญาเช่าบ้างครับ เพราะเร็ว ๆ นี้มีเรื่องผู้ใช้บริการได้รับความเดือดร้อนจากราคาอาหารและเครื่องดื่มที่ซื้อในสนามบินมีราคาแพงสุด ๆ สัญญานั้นสาระเป็นอย่างไร เปิดเผยให้ดูและตรวจสอบได้หรือไม่ ไปอ่านครับ

นายโดดเป็นผู้เช่าพื้นที่ท่าอากาศยานอุดรธานี ต่อมากรมท่าอากาศยานไม่ต่อสัญญาเช่ากับนายโดด แต่ไปทำสัญญาเช่ากับบริษัทเขียว แล้วนายโดดจะไปทำมาหากินอะไร ? นายโดดจึงฟ้องกรมท่าอากาศยานและผู้เกี่ยวข้อง และมีหนังสือขอสำเนาเอกสารเกี่ยวกับสัญญาเช่าพื้นที่สนามบินนานาชาติอุดรธานี รวม ๒ รายการ คือ สัญญาเช่าพื้นที่เพื่อรับฝากรถยนต์ ระหว่างกรมท่าอากาศยานกับบริษัทเขียว และสัญญาเช่าช่วงพื้นที่เพื่อรับฝากรถยนต์ระหว่างบริษัทเขียวกับบริษัทเหลือง แต่กรมท่าอากาศยานมีหนังสือแจ้งปฏิเสธการเปิดเผยว่า ได้รับหนังสือจากบริษัทเขียวแจ้งคัดค้านการเปิดเผยข้อมูล จึงไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลให้นายโดดได้ นายโดดจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ผู้แทนกรมท่าอากาศยานชี้แจงว่า สัญญาเช่าพื้นที่ระหว่างกรม ฯ กับบริษัทเขียว ก่อนจะลงนามในสัญญา ได้ลงนามในข้อตกลง ๒ ครั้ง ส่วนสัญญาเช่าช่วงพื้นที่ระหว่างบริษัทเขียวกับบริษัทเหลือง กรม ฯ แจ้งให้บริษัทเขียวส่งสัญญาเช่าช่วงให้กรม ฯ แต่ยังไม่ส่งให้ จึงไม่มีข้อมูลข่าวสารในรายการนี้ ต่อมากรม ฯ ได้เชิญผู้แทนบริษัทเขียวไปประชุมเกี่ยวกับพื้นที่ลานจอดรถตามสัญญาเช่า และทวงถามสัญญาเช่าช่วงพร้อมทั้งค่าเช่าช่วงร้อยละ ๒๕ ซึ่งต่อมากรม ฯ ได้ส่งสำเนาสัญญาเช่าช่วงระหว่างบริษัทเขียวกับบริษัทเหลืองไปให้คณะกรรมการวินิจฉัย ฯ

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเห็นว่า กรมท่าอากาศยานเลือกบริษัทเขียวซึ่งเป็นรัฐวิสาหกิจเข้าทำบันทึกความเข้าใจ โดยไม่ต้องประมูล ตามกฎกระทรวงและมติคณะกรรมการที่ราชพัสดุและอนุญาตให้นำสัญญาเช่าสถานที่และสัญญาเช่าที่ดินไปให้เช่าช่วงได้ สัญญาเช่าพื้นที่และสัญญาเช่าช่วงพื้นที่จึงเป็นเรื่องกิจการของกรมท่าอากาศยานและเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการ ซึ่งต้องเปิดเผยเพื่อแสดงความโปร่งใสตรวจสอบได้ในการนำทรัพย์สินของราชการออกให้เอกชนเช่าว่าถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบหรือไม่ เมื่อการทำสัญญาเสร็จสิ้นแล้ว การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารจึงไม่ทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จได้ตามวัตถุประสงค์ ตามมาตรา ๑๕ (๒) ข้อมูลข่าวสารตามคำขอของนายโดดจึงเปิดเผยให้ทราบได้ เว้นแต่ลายมือชื่อและข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของผู้เข้าทำสัญญาของบริษัทเขียว ไม่มีเหตุผลที่จะเปิดเผยให้นายโดดเพราะจะรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร ตามมาตรา ๑๕ (๓) ให้ปกปิดไว้ จึงวินิจฉัยให้กรมท่าอากาศยานเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสัญญาเช่าพื้นที่เพื่อรับฝากรถยนต์ ระหว่างกรมท่าอากาศยานกับบริษัทเขียวและสัญญาเช่าช่วงพื้นที่ระหว่างบริษัทเขียวกับบริษัทเหลืองให้แก่นายโดด เว้นแต่ลายมือชื่อและข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลของผู้เข้าทำสัญญา พร้อมทั้งรับรองสำเนาถูกต้องให้ด้วย

เอกสารสัญญาที่หน่วยงานของรัฐไปทำกับเอกชนนี้เป็นข้อมูลข่าวสารที่ต้องเปิดเผยไว้ที่ศูนย์ข้อมูลข่าวสารและในเว็บไซต์ของหน่วยงานครับ มีข้อสงสัยการปฏิบัติหรือจะใช้สิทธิตามกฎหมายนี้หารือไปได้ครับ **"เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น"** ติดต่อได้ที่ ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th

(ที่ สค ๑๗๕/๒๕๖๑)

บทความ อ. ๒๘/๒๕๖๑

วีระเชษฐ์ จรรยากูล
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

ขอแบบหนึ่ง สร้างแบบหนึ่ง

เรื่องนี้เป็นเรื่องที่ประชาชนที่อยู่ในพื้นที่เห็นว่าเป็นการกระทำที่น่าจะละเมิดกฎหมาย หรืออาจจะเกิดอันตรายแก่บุคคลอื่น จึงร้องเรียนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และใช้สิทธิตามกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารคุ้มครองสิทธิของตนเอง และตรวจสอบการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐ

เรื่องมีอยู่ว่า นางจี๊ดได้ร้องเรียนต่อเทศบาลตำบลบางพลีน้อยนางแจ๊ดกับนางสาวจ๊าดก่อสร้างอาคารผิดไปจากที่ได้รับอนุญาต เทศบาลตำบลบางพลีน้อยตรวจสอบข้อเท็จจริงแล้วเห็นว่าข้อร้องเรียนนี้มันเข้าเค้า จึงมีคำสั่งให้บุคคลทั้งสองรื้อถอนอาคาร แต่นางแจ๊ดกับนางสาวจ๊าดไม่เห็นด้วยกับคำสั่งดังกล่าว จึงยื่นอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ในเขตจังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์ นางแจ๊ดและนางสาวจ๊าดจึงยื่นฟ้องต่อศาลปกครองกลาง นางจี๊ดทราบว่าเรื่องที่ตัวเองร้องเรียนได้ผล จึงมีหนังสือถึงเทศบาลตำบลบางพลีน้อยขอข้อมูลผลการพิจารณาอุทธรณ์ของทั้งสองคน แต่เทศบาลตำบลบางพลีน้อยมีหนังสือแจ้งปฏิเสธว่า เป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในความควบคุมดูแลของเทศบาล ฯ ซึ่งไม่สามารถเปิดเผยโดยไม่มีหนังสือยินยอมจากเจ้าของข้อมูลได้ นางจี๊ดจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร เทศบาลตำบลบางพลีน้อยมีหนังสือชี้แจงว่า นางจี๊ดได้มีหนังสือขอผลการพิจารณาอุทธรณ์ของนางแจ๊ดและนางสาวจ๊าด ซึ่งเทศบาล ฯ พิจารณาแล้วจึงได้มีหนังสือแจ้งนางจี๊ดไปด้วยเหตุผลดังกล่าว และหากนางจี๊ดเห็นว่าผลการพิจารณาอุทธรณ์ของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ ฯ กรณีอาคารทั้ง ๔ หลังของนางแจ๊ดและนางสาวจ๊าดเป็นส่วนสำคัญในคดีปกครองอีกคดีหนึ่งที่นางจี๊ดฟ้องเทศบาล ฯ ละเลยต่อหน้าที่ ก็สามารถยื่นคำขอให้ศาลปกครองออกหมายเรียกพยานเอกสารไปที่เทศบาล ฯ ได้

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาเห็นว่า ผลการพิจารณาของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ ฯ กรณีการอุทธรณ์คำสั่งของทั้งสองคนตามที่นางจี๊ดมีคำขอแต่เทศบาล ฯ ปฏิเสธนั้น ไม่ใช่ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล จึงไม่จำเป็นต้องขอความยินยอมเป็นหนังสือจากเจ้าของข้อมูลตามมาตรา ๒๔ แต่เป็นข้อมูลการปฏิบัติหน้าที่ราชการตามปกติของคณะกรรการพิจารณาอุทธรณ์ ฯ ซึ่งพิจารณาเสร็จสิ้นแล้วโดยให้ยกอุทธรณ์ การเปิดเผยเผยข้อมูลข่าวสารนอกจากจะเป็นประโยชน์ต่อผู้อุทธรณ์คือนางจี๊ดแล้ว ยังจะแสดงให้เห็นความโปร่งใสในการพิจารณาของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ ฯ ด้วย จึงเปิดเผยให้กับนางจี๊ดซึ่งเป็นผู้ร้องเรียนนางแจ๊ดและนางสาวจ๊าดได้ เว้นแต่ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล คือ ที่อยู่ และหมายเลขประจำตัวประชาชน ซึ่งจะเป็นการรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร จึงวินิจฉัยให้เทศบาลตำบลบางพลีน้อยเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอ พร้อมทั้งสำเนาถูกต้องให้แก่นางจี๊ด.

“ไม่ได้ข้อมูลที่ขอ บอก สขร. นะครับ”

(ที่ สค ๔๒/๒๕๖๑)

บทความ อ. ๒๙/๒๕๖๑

วีระเชษฐ์ จรรยากูล
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

เรื่องอย่างนี้ ต้องเปิด

ขอเรื่องจัดซื้อจัดจ้างสักเรื่องเถอะครับ เพราะพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๐ ออกมาใช้แล้ว การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินการเรื่องนี้ยังคงเปิดเผยเหมือนเดิมครับ

นายฝันมีหนังสือในนามห้างหุ้นส่วนจำกัด ถึงอธิการบดีมหาวิทยาลัยนเรศวรขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับยี่ห้อและรุ่นของครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ของผู้ชนะการเสนอราคา แต่มหาวิทยาลัยนเรศวรมีหนังสือแจ้งตอบปฏิเสธการเปิดเผยด้วยเหตุผลว่า ตามพระราชบัญญัติการจัดซื้อจัดจ้าง ฯ พ.ศ. ๒๕๖๐ ห้ามหน่วยงานของรัฐเปิดเผยข้อมูลของผู้ยื่นข้อเสนอในส่วนที่เป็นสาระสำคัญ และเป็นข้อมูลทางเทคนิคซึ่งอาจเกิดการได้เปรียบเสียเปรียบ ประกอบกับมาตรา ๑๕ (๖) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คือมีกฎหมายคุ้มครองมิให้เปิดเผย หรือข้อมูลข่าวสารที่มีผู้ให้มาไม่ประสงค์ให้นำไปเปิดเผยต่อผู้อื่น นายฝันจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

มหาวิทยาลัยนเรศวรได้มีหนังสือถึงคณะกรรมการวินิจฉัย ฯ จัดส่งข้อมูลตามที่นายฝันมีคำขอไปให้เพื่อประกอบการพิจารณาและชี้แจงว่า ผู้อุทธรณ์เป็นหุ้นส่วนผู้จัดการ ได้ยื่นเสนองานประกวดราคาเช่าครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์จำนวน ๔ รายการ แต่ไม่ได้เป็นผู้ชนะการเสนอราคาเนื่องจากไม่ได้เสนอราคาต่ำสุด ต่อมาผู้อุทธรณ์ขอข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเพื่อความเป็นธรรม ซึ่งมหาวิทยาลัย ฯ พิจารณาพระราชบัญญัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและสอบถามการปฏิบัติจากสำนักงานคลังจังหวัดแล้ว ซึ่งยืนยันว่าเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้ไม่ได้ จึงได้มีหนังสือแจ้งผลการพิจารณาคำขอให้นายฝันทราบ

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับยี่ห้อและรุ่นของครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ของผู้ชนะการเสนอราคา เป็นข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างงานประกวดราคาเช่าครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ที่ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว เป็นข้อมูลข่าวสารการปฏิบัติราชการปกติของหน่วยงานของรัฐ ไม่มีข้อความใดที่หน่วยงานของรัฐอาจมีคำสั่งไม่เปิดเผย นายฝันผู้อุทธรณ์เป็นผู้มีส่วนได้เสียสมควรได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารตามที่ขอ แต่มหาวิทยาลัย ฯ อาจใช้ดุลพินิจปกปิดข้อมูลส่วนบุคคลของบุคคลอื่น ซึ่งจะรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควรตามมาตรา ๑๕ (๕) จึงวินิจฉัยให้มหาวิทยาลัยนเรศวรเปิดเผยข้อมูลข่าวสารยี่ห้อและรุ่นของครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ของผู้ชนะการเสนอราคา พร้อมรับรองสำเนาถูกต้องให้นายฝัน

เรื่องนี้เป็นเรื่องจัดซื้อจัดจ้างซึ่งหน่วยงานของรัฐมีหน้าที่ต้องเปิดเผยข้อมูลให้ประชาชนทราบอยู่แล้ว ก็ขอให้ประชาชนทั่วไปมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของหน่วยงานของรัฐ ตามที่ท่านมีสิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ครับ หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายฉบับนี้ หารือไปได้นะครับที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th (สค ๑๘๓/๒๕๖๑)

"เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น"

บทความ อ. ๓๐/๒๕๖๑
วีระเชษฐ์ จรรยากูล
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

บ้านผมเดือดร้อน

เรื่องนี้เป็นเรื่องใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ และปกป้องชุมชนของตนเอง ครบเลยครับ

นายขยันเป็นตัวแทนเครือข่ายสมาคมสิทธิคนริมคลอง ซึ่งปลูกสร้างที่พักอาศัยบริเวณริมคลองในพื้นที่สำนักงานเขตบางเขน อยู่มาวันหนึ่งได้รับผลกระทบจากโครงการบ้านประชารัฐริมคลองของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) จึงได้มีหนังสือถึงสำนักงานเขตบางเขน ขอข้อมูลเกี่ยวกับการอนุญาตก่อสร้างอาคารของโครงการดังกล่าว ๓ รายการคือ ๑) เอกสารการดำเนินโครงการบ้านประชารัฐริมคลอง ๒) รายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมที่ผ่านความเห็นชอบของสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และ ๓) ใบอนุญาตก่อสร้างอาคารและแบบแปลน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องว่าการก่อสร้างเป็นไปตามที่กฎหมายกำหนดหรือไม่ แต่สำนักงานเขตบางเขนมีหนังสือแจ้งปฏิเสธว่า การเปิดเผยจะเป็นการรุกล้ำสิทธิของสหกรณ์เคหสถานเพื่อที่อยู่อาศัยคลองบางบัว จำกัด ผู้รับอนุญาต และสิทธิของผู้พักอาศัย นายขยันจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

สำนักงานเขตบางเขนมีหนังสือส่งเอกสารไปเพื่อประกอบการพิจารณาและชี้แจงว่า เอกสารรายการที่ ๑ และเอกสารประกอบเพิ่มเติม เห็นว่าการเปิดเผยอาจรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลของผู้พักอาศัย และเจ้าของอาคารคัดค้านการเปิดเผย เอกสารรายการที่ ๒ มาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อม เรื่องนี้เปิดเผยให้ได้ เอกสารรายการที่ ๓ ใบอนุญาตก่อสร้างอาคารและแบบแปลน เป็นเอกสารส่วนหนึ่งของการยื่นคำขออนุญาตก่อสร้างอาคาร การเปิดเผยอาจรุกล้ำสิทธิของสหกรณ์เคหสถาน ฯ และผู้พักอาศัย

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเห็นว่า เอกสารรายการที่ ๑ และเอกสารรายการที่ ๓ เป็นข้อมูลข่าวสารการปฏิบัติราชการปกติของหน่วยงานของรัฐ ในการพิจารณาอนุญาตก่อสร้างอาคาร ไม่มีข้อความใดที่มีลักษณะเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล และจากคำชี้แจงของผู้แทนสำนักงานเขตบางเขน การพิจารณาอนุญาตเสร็จสิ้นแล้ว การเปิดเผยไม่มีผลกระทบต่อการบังคับใช้กฎหมาย แต่เปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบความโปร่งใสในการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงานเขตบางเขน ส่วนเอกสารรายการที่ ๒ เรื่องเกี่ยวกับผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมาตรการตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม เรื่องนี้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการได้มีประกาศเมื่อวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๔๓ ว่าต้องจัดไว้ให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้ตามมาตรา ๙ (๘) ซึ่งผู้ชี้แจงก็แจ้งว่าเปิดเผยได้ จึงวินิจฉัยให้สำนักงานเขตบางเขนเปิดเผยข้อมูลข่าวสารทั้ง ๓ รายการ พร้อมรับรองสำเนาถูกต้องให้นายขยัน

ประชาชนต้องรู้กฎหมายและรู้จักใช้สิทธิของตนเอง ภาคประชาชนจะได้เข้มแข็งครับ หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หารือไปได้นะครับที่ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”

(สค ๑๙๗/๒๕๖๑)